SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 2302

Warszawa, 8 lutego 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 i 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Barbary Skargi.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Krzysztofa Mieszkowskiego.

(-) Tadeusz Aziewicz; (-) Paweł Bańkowski; (-) Anna Białkowska; (-) Jerzy Borowczak; (-) Małgorzata Chmiel; (-) Janusz Cichoń; (-) Piotr Cieśliński; (-) Zofia Czernow; (-) Andrzej Czerwiński; (-) Waldy Dzikowski; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Elżbieta Gelert; (-) Artur Gierada; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Rafał Grupiński; (-) Paulina Hennig-Kloska; (-) Marek Hok; (-) Stanisław Huskowski; (-) Maria Małgorzata Janyska; (-) Michał Jaros; (-) Bożena Kamińska; (-) Michał Kamiński; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Paweł Kobyliński; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Władysław Kosiniak-Kamysz; (-) Tomasz Kostuś; (-) Marek Krząkała; (-) Józef Lassota; (-) Ewa Lieder; (-) Katarzyna Lubnauer; (-) Jan Łopata; (-) Beata

Małecka-Libera; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Krzysztof Mieszkowski; (-) Rajmund Miller; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Joanna Mucha; (-) Arkadiusz Myrcha; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Stefan Niesiołowski; (-) Mirosława Nykiel; (-) Marzena Okła-Drewnowicz; (-) Mirosław Pampuch; (-) Paweł Papke; (-) Urszula Pasławska; (-) Krzysztof Paszyk; (-) Małgorzata Pępek; (-) Danuta Pietraszewska; (-) Kazimierz Plocke; (-) Jacek Protasiewicz; (-) Elżbieta Radziszewska; (-) Monika Rosa; (-) Leszek Ruszczyk; (-) Dorota Rutkowska; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Joanna Schmidt; (-) Krystyna Sibińska; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Marek Sowa; (-) Elżbieta Stępień; (-) Mirosław Suchoń; (-) Paweł Suski; (-) Michał Szczerba; (-) Adam Szłapka; (-) Bożena Szydłowska; (-) Tomasz Szymański; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Marcin Święcicki; (-) Cezary Tomczyk; (-) Krzysztof Truskolaski; (-) Jarosław Urbaniak; (-) Anna Wasilewska; (-) Monika Wielichowska; (-) Ryszard Wilczyński; (-) Wojciech Wilk; (-) Kornelia Wróblewska; (-) Witold Zembaczyński; (-) Piotr Zgorzelski; (-) Stanisław Żmijan.

Projekt

UCHWAŁA
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia …… 2018 r.

w sprawie ustanowienia roku 2019 Rokiem Barbary Skargi

W 2019 roku obchodzimy setną rocznicę urodzin a zarazem dziesiątą rocznicę śmierci Barbary Skargi, wybitnej filozofki, profesor Polskiej Akademii Nauk.

Barbara Skarga angażowała się w niepodległościową działalność Armii Krajowej, pełniąc w niej różne funkcje, od łączniczki do kierownika łączności terenowej okręgu wileńskiego. Z tego powodu aresztowana przez okupacyjne władze radzieckie, została skazana przez wojenny trybunał Republiki Litewskiej na 10 lat łagru, wywieziona w głąb ZSRR, a po odbyciu kary skierowana na wieczne zesłanie do Kazachstanu. Do Polski powróciła z końcem 1955 roku.

Barbara Skarga w swoich pracach łączyła zainteresowania polskim i europejskim pozytywizmem z refleksją na temat etyki i powinności obywatelskich. Doświadczona przez totalitaryzmy XX wieku przyjęła głęboko humanistyczną postawę milczącego bohaterstwa, odżegnując się jednocześnie od potocznego moralizatorstwa.

Jej prace poświęcone historii filozofii, metafizyce i etyce stanowią dziś kanon nowoczesnej europejskiej myśli filozoficznej. Za swoje dokonania została w 1995 roku uhonorowana Orderem Orła Białego.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o wielkim znaczeniu dorobku naukowego i filozoficznego ustanawia rok 2019 Rokiem Barbary Skargi.

UZASADNIENIE

Barbara Skarga urodziła się 25 października 1919 r. w Warszawie, w 1937 r. ukończyła gimnazjum ogólnokształcące w Wilnie i w tym samym roku podjęła studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Po ukończeniu trzech semestrów przeniosła się na wydział humanistyczny Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie, obierając jako specjalizację filozofię, a jako przedmiot poboczny – matematykę. Gdy w grudniu 1939 r. Uniwersytet Wileński uległ likwidacji, Skarga do 1944 r. uczęszczała na konspiracyjne seminaria swoich mistrzów, prof. H. Elzenberga, T. Czeżowskiego, K. Górskiego i S. Srebrnego, zdając wszystkie przewidziane egzaminy.

Brała też udział w konspiracyjnym szkolnictwie średnim, ucząc łaciny i matematyki. Jednocześnie zaangażowała się w niepodległościową działalność Armii Krajowej, pełniąc w niej różne funkcje, od łączniczki do kierownika łączności terenowej okręgu wileńskiego. Z tego powodu aresztowana przez okupacyjne władze radzieckie, została skazana przez wojenny trybunał Republiki Litewskiej na 10 lat łagru, wywieziona w głąb ZSRR, a po odbyciu „kary" skierowana na wieczne zesłanie do Kazachstanu. Wspomnienia z tego okresu zawarła Skarga po latach we wstrząsającej książce, pierwszej kobiecej relacji z łagrów, Po wyzwoleniu (1944–1955), którą wydała pod pseudonimem w Paryżu w 1985 r.

Do kraju powróciła w grudniu 1955 r. i zamieszkała w Warszawie. W roku 1957 uzyskała w trybie zaocznym stopień magistra filozofii i podjęła pracę w Zakładzie Bibliografii i Dokumentacji Filozofii Polskiej IFiS Polskiej Akademii Nauk. W 1961 r. doktoryzowała się na Uniwersytecie Warszawskim na podstawie pracy Narodziny pozytywizmu polskiego, przygotowanej pod kierunkiem prof. Niny Assorodobraj. Od 1962 r. pracowała w Zakładzie Historii Filozofii Nowożytnej IFiS PAN na stanowisku adiunkta. W tym czasie pozostawała w żywym kontakcie z kręgiem tzw. „warszawskiej szkoły historii idei" zanim szkoła ta, w wyniku wydarzeń związanych z „marcem 68", uległa dezintegracji. W 1967 r. Skarga habilitowała się na podstawie pracy Ortodoksja i rewizja w pozytywizmie francuskim, w 1975 r. uzyskała tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1988 r. tytuł profesora zwyczajnego.

W latach 1981–1984 (a więc przed i w trudnym okresie po wprowadzeniu stanu wojennego) była przewodniczącą Komitetu Nauk Filozoficznych PAN, była członkiem-założycielem konspiracyjnego Towarzystwa Kursów Naukowych, przekształconego potem w Towarzystwo Krzewienia i Popierania Nauk, także członkiem-korespondentem PAU. W latach 1993–2006 była redaktorem naczelnym periodyku „Etyka".

W 1995 r. odznaczona Orderem Orła Białego. W roku 2000 otrzymała doktorat honoris causa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jest laureatką wielu nagród o charakterze literackim i naukowym. Nie mogąc z powodów politycznych pracować w czasach PRL na Uniwersytecie, Skarga prowadziła od 1970 r. ożywioną działalność dydaktyczną, najpierw kierując w PAN ogólnopolskim seminarium, a po 1989 r. nauczając w różnych ośrodkach uniwersyteckich.

Barbara Skarga zmarła 18 września 2009 r. w Olsztynie.